

บทคัดย่อ

รหัสโครงการ : RDG5630012

ชื่อโครงการ : การพัฒนารูปแบบการสื่อสารความเสี่ยงเพื่อวางแผนปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ
ในบริบทชุมชนเกษตรกร อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ชื่อนักวิจัย : จารุวรรณ เกษมทรัพย์¹, พันเอกหญิงวโรชา สุทธิรักษ์²

¹ ภาควิชาการจัดการงานวิศวกรรม มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต, ² คณะนิเทศศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต

Email address : K_charuvan@yahoo.com

ระยะเวลาโครงการ : กันยายน 2556 – มีนาคม 2559

โครงการวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสื่อประเภทต่างๆ ที่สื่อข้อความรู้เรื่องการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศต่อสาธารณะทั้งในประเทศและต่างประเทศ และเพื่อพัฒนารูปแบบการสื่อสารความเสี่ยงเพื่อวางแผนปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศในบริบทของชุมชนเกษตรกร อำเภอบางน้ำเปรี้ยว จังหวัดฉะเชิงเทรา โดยการวิเคราะห์สื่อประเภทต่างๆ พบว่า สื่อบุคคลในท้องถิ่นของหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องในมาตรการการปรับตัวของชุมชนเกษตรกร ขาดข้อมูลความเสี่ยงเฉพาะพื้นที่ในสถานะที่ไม่แน่นอนในอนาคต การประเมินความเสี่ยง ข้อมูลในการปรับตัวที่เหมาะสมของแต่ละชุมชน ตลอดจนกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน มักอยู่ในรูปแบบของการสร้างเวทีการเรียนรู้ แต่ไม่สามารถกระตุ้นให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้ ในขณะที่ประเด็นข่าวที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ จากสื่อหนังสือพิมพ์ มีเนื้อหาไม่เพียงพอต่อการนำไปปฏิบัติตัวของเกษตรกร ตลอดจนสื่อบทความวิชาการ มีการเผยแพร่ค่อนข้างจำกัด

รูปแบบการสื่อสารความเสี่ยงจากการพัฒนาประกอบด้วยการบรรยายโดยใช้สื่อโปสเตอร์ สื่อการ์ตูน สื่อแผ่นพับ เพื่อให้เกิดการรับรู้ และการใช้กิจกรรมเกม กิจกรรมกระบวนการ เพื่อให้เกิดความเข้าใจ ความตระหนักเรื่องความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศและแนวทางในการปรับตัว พบว่า เกมบอกเล่าเก้าสิบ สื่อการ์ตูน กิจกรรมกระบวนการวาดภาพเล่าเรื่อง สื่อเพลง และสื่อโปสเตอร์ เหมาะสมสำหรับเกษตรกรที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี ในขณะที่ สื่อแผ่นพับ สื่อการ์ตูน สื่อโปสเตอร์ เกมบอกเล่าเก้าสิบ และกิจกรรมกระบวนการแผนที่ความคิด เหมาะสมสำหรับเกษตรกรที่มีอายุมากกว่า 40 ปี โดยการจัดลำดับการสื่อสารจะเอื้อให้เกิดการเรียนรู้และสร้างความตระหนักในการสื่อสารความเสี่ยงเพื่อให้เกษตรกรวางแผนปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศได้

คำหลัก: การพัฒนารูปแบบการสื่อสารความเสี่ยง การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ
ชุมชนเกษตรกร อำเภอบางน้ำเปรี้ยว

Abstract

Project Code : RDG5630012

Project Name : Development of Risk Communication for Climate Change Adaptation in the Context of Agriculture Community at Bang Nam Priao District, Chachernsao Province

Project Team : Charuvan Kasemsap¹, Female Senior Col. Varocha Sutthirak²

¹Engineering Management Kasem Bundit University, ² Faculty of Mass Communication
Kasem Bundit University

E-mail Address : K_charuvan@yahoo.com

Project Period: September 2013 – March 2016

The objectives of research were to investigate the channels of risk communication in the aspect of climate change adaptation and also to develop the risk communication for climate change adaptation in the context of agriculture community at Bang Nam Priao District, Chachernsao Province. By analyzing the media and its content in the topic about climate change adaptation, it was found that personal media of national office relating to adaptation measures of agriculture had no specific risk information under the uncertainty future condition, risk assessment, and appropriated adaptation for risk management. The community-based participation endorsed only learning community whereas the capacity for behavior changes was lacked. Furthermore, the context of climate change adaptation in public newspaper had no enough information for agriculture practice. The academic articles as printed media were limited distribution. The developed risk communication consisted of the lecture together with poster media, folders, and cartoon for risk perception in 1 hr., the game and process activity for awareness-raising in 2 hrs. It can be stated that the satisfaction of individual agriculture were high in cartoon, folders, and poster media due to the media design as image and storytelling. They were high in game and process activity due to critical thinking. The sequencing of these processes led to the learning and awareness in order to plan for climate change adaptation.

Keywords : Development of risk communication Climate change adaptation Agriculture community at Bang Nam Priao District